EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 24. 8. 2020
COM(2020) 470 final

2020/0223 (NLE)

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa Bulharsku poskytuje dočasná podpora podľa nariadenia Rady (EÚ) 2020/672 na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

V nariadení Rady 2020/672 (ďalej len „nariadenie o SURE“) sa stanovuje právny rámec poskytovania finančnej pomoci Únie členským štátom, ktoré čelia závažnému narušeniu hospodárstva spôsobenému výskytom ochorenia COVID-19 alebo ktorým takéto narušenie hrozí. Podpora v rámci nástroja SURE slúži predovšetkým na financovanie režimov skráteného pracovného času alebo podobných opatrení zacielených na ochranu zamestnancov a samostatne zárobkovo činných osôb, a teda na zníženie nezamestnanosti a straty príjmu, ako aj na financovanie opatrení súvisiacich so zdravím, a to najmä na pracovisku.

Bulharsko 7. augusta 2020 požiadalo o finančnú pomoc Únie podľa nariadenia o SURE. V súlade s článkom 6 ods. 2 nariadenia o SURE sa Komisia poradila s bulharskými orgánmi, aby overila náhle a prudké zvýšenie skutočných aj plánovaných výdavkov priamo súvisiacich s dvomi opatreniami mzdových dotácií prijatými v reakcii na pandémiu ochorenia COVID-19. Konkrétne sa v rámci týchto dvoch opatrení poskytujú mzdové dotácie podnikom, ktoré v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19 zaznamenali výrazné zníženie činnosti alebo príjmov a bez opatrení by nedokázali zachovať zamestnanosť. Mesačná mzdová dotácia oprávneným podnikom dosahuje výšku 60 % hrubej mesačnej mzdy príslušných zamestnancov (vrátane príspevkov zamestnávateľa na sociálne zabezpečenie).

Bulharsko Komisii poskytlo príslušné informácie.

Vzhľadom na dostupné dôkazy Komisia navrhuje Rade, aby prijala vykonávacie rozhodnutie o poskytnutí finančnej pomoci Bulharsku podľa nariadenia o SURE na podporu uvedených opatrení.

• Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky

Tento návrh je plne v súlade s nariadením Rady 2020/672, podľa ktorého bol vypracovaný.

Týmto návrhom sa dopĺňa ďalší právny nástroj Únie na poskytovanie podpory členským štátom v núdzových situáciách, a to nariadenie Rady (ES) č. 2012/2002 z 11. novembra 2002, ktorým sa zriaďuje Fond solidarity Európskej únie (FSEÚ) [ďalej len „nariadenie (ES) č. 2012/2002“]. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/461, ktorým sa mení uvedený nástroj s cieľom rozšíriť jeho rozsah pôsobnosti tak, aby sa vzťahoval aj na závažné ohrozenia verejného zdravia, a vymedziť osobitné operácie oprávnené na financovanie, bolo prijaté 30. marca.

• Súlad s ostatnými politikami Únie

Tento návrh je súčasťou súboru opatrení vypracovaných v reakcii na súčasnú pandémiu ochorenia COVID-19, ako je napríklad Investičná iniciatíva v reakcii na koronavírus, a dopĺňa iné nástroje, ktoré podporujú zamestnanosť, ako je napríklad Európsky sociálny fond a Európsky fond pre strategické investície (EFSI)/Program InvestEU. V tomto návrhu sa využíva prijímanie a poskytovanie úverov na podporu členských štátov v tomto konkrétnom prípade výskytu ochorenia COVID-19 a návrh tak predstavuje druhú obrannú líniu na financovanie režimov skráteného pracovného času a podobných opatrení, čo pomáha chrániť pracovné miesta, a tým aj zamestnancov a samostatne zárobkovo činné osoby pred rizikom nezamestnanosti.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právny základ

Právnym základom tohto nástroja je nariadenie Rady 2020/672.

• Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)

Tento návrh nadväzuje na žiadosť členského štátu a je vyjadrením európskej solidarity, keďže sa ním poskytuje finančná pomoc Únie vo forme dočasných úverov členskému štátu postihnutému výskytom ochorenia COVID-19. Takouto finančnou pomocou, ktorá predstavuje druhú obrannú líniu, sa dočasne podporí úhrada zvýšených verejných výdavkov vlád, pokiaľ ide o režimy skráteného pracovného času a podobné opatrenia, s cieľom pomôcť im chrániť pracovné miesta, a tým aj zamestnancov a samostatne zárobkovo činné osoby pred rizikom nezamestnanosti a straty príjmu.

Takáto podpora pomôže postihnutému obyvateľstvu a prispeje k zmierneniu priameho spoločenského a hospodárskeho vplyvu súčasnej krízy spôsobenej ochorením COVID-19.

• Proporcionalita

Návrh je v súlade so zásadou proporcionality. Neprekračuje rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľov, ktoré tento nástroj sleduje.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ *EX POST*, KONZULTÁCIÍ SO ZAINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

• Konzultácie so zainteresovanými stranami

Vzhľadom na naliehavú potrebu vypracovať návrh tak, aby ho Rada mohla prijať včas, sa konzultácie so zainteresovanými stranami nemohli uskutočniť.

• Posúdenie vplyvu

Vzhľadom na naliehavosť návrhu nebolo vykonané žiadne posúdenie vplyvu.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Komisia by mala mať možnosť uzatvárať zmluvy o pôžičkách na finančných trhoch s cieľom ich ďalšieho poskytovania členským štátom, ktoré požiadajú o finančnú pomoc v rámci nástroja SURE.

Okrem poskytovania záruk členských štátov sú do tohto rámca zabudované aj iné záruky na zabezpečenie finančnej spoľahlivosti tohto systému:

- dôsledný a konzervatívny prístup k finančnému riadeniu,
- vytvorenie portfólia úverov, ktoré obmedzuje riziko koncentrácie, ročnú expozíciu a nadmernú expozíciu voči jednotlivým členským štátom, pričom sa zabezpečí poskytnutie dostatočných zdrojov členským štátom, ktoré to najviac potrebujú, a
- možnosti obnovenia úveru.

2020/0223 (NLE)

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa Bulharsku poskytuje dočasná podpora podľa nariadenia Rady (EÚ) 2020/672 na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Rady (EÚ) 2020/672 z 19. mája 2020 o zriadení európskeho nástroja dočasnej podpory na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii (SURE) v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19[1], a najmä na jeho článok 6 ods. 1,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) Bulharsko 7. augusta 2020 požiadalo Úniu o finančnú pomoc s cieľom doplniť svoje vnútroštátne úsilie pri riešení vplyvu výskytu ochorenia COVID-19 a jeho sociálno-ekonomických dôsledkov na pracovníkov.

(2) Očakáva sa, že výskyt ochorenia COVID-19 a mimoriadne opatrenia, ktoré Bulharsko zaviedlo na obmedzenie jeho výskytu, ako aj jeho sociálno-ekonomického vplyvu a vplyvu súvisiaceho so zdravím, budú mať závažný dosah na verejné financie. Podľa prognózy Komisie z jari 2020 malo mať Bulharsko do konca roka 2020 deficit verejnej správy na úrovni 2,8 % a dlh verejnej správy na úrovni 25,5 % hrubého domáceho produktu (HDP). Podľa predbežnej prognózy Komisie z leta 2020 sa v roku 2020 predpokladá pokles HDP Bulharska o 7,1 %.

(3) Výskyt ochorenia COVID-19 ochromil podstatnú časť pracovnej sily v Bulharsku. To viedlo k náhlemu a prudkému zvýšeniu verejných výdavkov Bulharska na dve opatrenia mzdových dotácií, ako sa uvádza v odôvodneniach 4 a 5.

(4) Konkrétnejšie sa dekrétom Rady ministrov č. 55 z 30. marca 2020[2], ktorý sa uvádza v žiadosti Bulharska zo 7. augusta 2020, zaviedlo opatrenie na poskytovanie mzdových dotácií podnikom, ktoré v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19 dobrovoľne alebo na základe zákona obmedzili alebo zastavili svoju činnosť. Počas obdobia účasti na opatrení a počas rovnakého obdobia po jeho skončení sa musia zachovať pracovné miesta zamestnancov. Mesačná mzdová dotácia oprávneným podnikom dosahuje výšku 60 % hrubej mesačnej mzdy príslušných zamestnancov (vrátane príspevkov zamestnávateľa na sociálne zabezpečenie).

(5) Okrem toho sa v dekréte Rady ministrov č. 151 z 3. júla 2020[3], ktorý sa uvádza v žiadosti Bulharska zo 7. augusta 2020, zavádza opatrenie na poskytovanie mzdových

[1] Ú. v. EÚ L 159, 20.5.2020, s. 1.

[2] Dekrét Rady ministrov č. 55 z 30. marca 2020 zmenený dekrétom č. 71 zo 16. apríla 2020 a dekrétom č. 106 z 28. mája 2020 (Úradný vestník č. 31 z 1. apríla 2020).

[3] Dekrét Rady ministrov č. 151 z 3. júla 2020 (Úradný vestník č. 151 zo 7. júla 2020).

dotácií podnikom, ktoré v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19 zaznamenali zníženie príjmov minimálne na úrovni 20 %. Počas obdobia účasti na opatrení a počas rovnakého obdobia po jeho skončení sa musia zachovať pracovné miesta zamestnancov. Mesačná mzdová dotácia oprávneným podnikom dosahuje výšku 60 % hrubej mesačnej mzdy príslušných zamestnancov (vrátane príspevkov zamestnávateľa na sociálne zabezpečenie).

(6) Bulharsko spĺňa podmienky na podanie žiadosti o finančnú pomoc stanovené v článku 3 nariadenia (EÚ) 2020/672. Bulharsko Komisii poskytlo primerané dôkazy o tom, že po 1. februári 2020 sa z dôvodu prijatia vnútroštátnych opatrení na riešenie sociálno-ekonomických vplyvov výskytu ochorenia COVID-19 skutočné aj plánované verejné výdavky zvýšili o 511 000 000 EUR. Ide o náhle a prudké zvýšenie, keďže nové opatrenia sa týkajú alebo majú týkať významnej časti podnikov a pracovnej sily v Bulharsku.

(7) V súlade s článkom 6 nariadenia (EÚ) 2020/672 sa Komisia poradila s Bulharskom a overila náhle a prudké zvýšenie skutočných aj plánovaných verejných výdavkov priamo súvisiacich s režimami skráteného pracovného času a podobnými opatreniami uvedenými v žiadosti zo 7. augusta 2020.

(8) Finančná pomoc by sa preto mala poskytnúť s cieľom pomôcť Bulharsku riešiť sociálno-ekonomické vplyvy závažného narušenia hospodárstva spôsobeného výskytom ochorenia COVID-19.

(9) Týmto rozhodnutím by nemal byť dotknutý výsledok postupov súvisiacich s narušením fungovania vnútorného trhu, ktoré sa môžu uskutočniť najmä na základe článkov 107 a 108 ZFEÚ. Toto rozhodnutie nemá vplyv ani na povinnosť členských štátov oznámiť Komisii zamýšľané poskytnutie štátnej pomoci podľa článku 108 ZFEÚ.

(10) Bulharsko by malo Komisiu pravidelne informovať o plnení plánovaných verejných výdavkov, aby mohla Komisia posúdiť rozsah, v akom Bulharsko dané výdavky plní.

(11) Rozhodnutie o poskytnutí finančnej pomoci bolo prijaté s prihliadnutím na existujúce a očakávané potreby Bulharska, ako aj na žiadosti o finančnú pomoc podľa nariadenia (EÚ) 2020/672, ktoré už predložili alebo plánujú predložiť iné členské štáty, pričom sa v ňom uplatňujú zásady rovnakého zaobchádzania, solidarity, proporcionality a transparentnosti,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Bulharsko spĺňa podmienky stanovené v článku 3 nariadenia (EÚ) 2020/672.

Článok 2

1. Únia sprístupní Bulharsku úver vo výške maximálne 511 000 000 EUR. Úver má maximálnu priemernú splatnosť 15 rokov.

2. Obdobie dostupnosti v prípade finančnej pomoci poskytnutej týmto rozhodnutím je 18 mesiacov počnúc prvým dňom po nadobudnutí účinnosti tohto rozhodnutia.

3. Komisia sprístupní Bulharsku finančnú pomoc Únie najviac v ôsmich splátkach. Splátka môže byť vyplatená v jednej tranži alebo vo viacerých tranžiach. Splatnosti jednotlivých tranží v rámci prvej splátky môžu byť dlhšie, ako je maximálna

priemerná splatnosť uvedená v odseku 1. V takýchto prípadoch sa splatnosti ďalších tranží stanovia tak, aby bola maximálna priemerná splatnosť uvedená v odseku 1 dodržaná vtedy, keď budú vyplatené všetky splátky.

4. Prvá splátka sa uvoľní až vtedy, keď nadobudne účinnosť dohoda o úvere uvedená v článku 8 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2020/672.

5. Bulharsko uhradí náklady financovania Únie uvedené v článku 4 nariadenia (EÚ) 2020/672 v prípade každej splátky, ako aj všetky poplatky, náklady a výdavky, ktoré Únii vyplývajú z financovania.

6. O výške a uvoľnení splátok, ako aj o výške tranží rozhoduje Komisia.

Článok 3

Bulharsko môže financovať tieto opatrenia:

a) mzdové dotácie podnikom stanovené v dekréte Rady ministrov č. 55 z 30. marca 2020;

b) mzdové dotácie podnikom stanovené v dekréte Rady ministrov č. 151 z 3. júla 2020.

Článok 4

Bulharsko informuje Komisiu do [*DÁTUM: šesť mesiacov od uverejnenia tohto rozhodnutia*] a potom každých šesť mesiacov o plnení plánovaných verejných výdavkov, až kým nebudú plánované verejné výdavky v plnej miere splnené.

Článok 5

Toto rozhodnutie je určené Bulharskej republike.

Článok 6

Toto rozhodnutie sa uverejní v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

V Bruseli

Za Radu
predseda